

Intendanturens Skrivelse af 11. f. M. har Byraadet ladet omarbejde Planen og Overslagene til Anbringelse af Hegn, 2 Latrinbygninger, Synasleder samt over Brolægningss-, Chausséerings- og Grusningsarbejderne ved den færdige Del af Fodfolkets Kaserneetablisement i Henhold til de af Ingeniørrobert Glahn gjorte Bemærkninger, og tillader sig at fremsende disse tillige med de ældre Overslag med Anmodning om, at de maa blive indsendte til Krigsministeriets Approbation. Tillige tillader man sig at fremsende til Krigsministeriets Godkjendelse en over Pladsen til Fodfolkets Kaserneetablisement, der tilhører Byen, afholdt Taxation af retslig udmeldte Taxationsmænd, hvorefter bemeldte Plads er ansat til en Værdi af 5000 Kr. pr. Td. Land. Imod denne Taxation har Byraadet ikke fundet noget at erindre. Samtlige Momenter til Bestemmelsen af den Betaling, der respektive af Krigsministeriet og Indenrigsministeriet skal efter Overenskomsten af 5. August 1873 erlægges for Benyttelsen af Depothuset, Vognsturene og Bøssjemagerboligen med Musikstue m. v., ere nu formentlig tilstede, men man vil være Generalkommando-Intendanturen meget forbunden, om Samme vilde gjøre Forslag til Udgifternes Fordeling paa de forskjellige Bygninger.“

^{207/75.} Byraadet fandt intet at erindre mod en af Skoleudvalget fremlagt Plan til Opsørelse af et nyt Gymnastikhus i Friholens Gaard.

(I Mødet den 4. Novbr. meddeltes det, at Bygningens Opsørelse er overdraget til Lømmermester Thorbrøgger for 9000 Kr.)

Modet den 14. Oktober.

^{87/74.} I Henhold til Forslag fra Havneudvalget vedtog og underskrev man følgende Skrivelse til Stiftamtet om Ministeriets Approbation paa Tillægsbevillinger til ekstraordinære Arbejder ved de nye Havneværker:

„Allerede ved Indsendelsen under 25. November f. A. af det af Byraadet vedtagne Overslag over Havnens Indtægter og Udgifter for i Aar gjordes Indenrigsministeriet bekendt med, at en Forskydning af Betonblokkene foran de nye Havneværker vilde nødvendiggjøre ekstraordinære Arbejder og Udgifter, at derom var indledet Forhandlinger med Vandbygningsdirektøren, og at det var ifølge Samstemning med hans Assistent, Ingeniør Otter-

strøm, at Byraadet efter Havneudvalgets Indstilling havde optaget et Beløb af 2500 Rdl. = 5000 Kr. „til Forstærkning af Murens Overbygning“ paa de først omkontraherede 400 Fod nærmest det ældre Molehoved.

Man modtog derefter under 7. April d. A. en Udtalelse fra Vandbygningsdirektøren dels om Aarsagerne til den ved Stormen den 9. og 10. September Aaret i Forvejen lidte Skade, dels om Midlerne til at redressere denne, saa vidt gjørligt, og Forslag til Forebyggelse af lignende Skader. Hr. Etatsraad Carlsen var derefter saa god personlig at forhandle om Sagen med Byraadet, og disse Forhandlinger ledede nærmest til, at man søgte at faa en yderligere Erklæring om, hvad der burde gøres, fra Kammerraad, Vandbygningsingeniør Reimers i Esbjerg, og dernæst til, at han blev engageret som fremtidig raadgivende Ingeniør med Hensyn til de nye Havnearbejder med en kontrollerende Assistent, der paa hans Vegne stadig kunde være her tilstede.

Kammerraad Reimers's Erklæring i Sagen foreligger under 5. Juni d. A., og da denne var i Samstemning med Etatsraad Carlsens forudgaaende Erklæring, indstillede Havneudvalget under 9. j. M. til Byraadets Approbation, at foruden Sammenbygningen i Cement af de første 100 løbende Fod fra det ældre Molehoved, hvortil i Budgettet var optaget de fornævnte 5000 Kr.,

1. ogsaa Resten af de 400 Fod overbygges saaledes, at der dannes en fast sammenhængende Masse imellem Stenkisterne og Betonmuren (d. e. mellem For- og Bagmur),
2. at Abningen mellem Kisterne og Betonblokkene overdækkes med passende Sten, som saa et solidt og godt Leje saavel paa Betonblokkene som paa Stenkisterne,
3. at der anbringes et efter Kammerraad Reimers's Skjøn tilstrækkeligt Antal solide Jernankere, som fastmures i Overbygningen,
4. at der nedlægges Gaffiner mellem Kisterne og Muren,
5. at der paa Molens ydre Stenskraaning paaføres efterhaanden indtil 100 Kubikfavn harpet Grus (Singel), og
6. at der paa forskellige Steder i Muren anbringes Abninger til Udgang for den sammenpressede Luft.

Disse Indstillingspunkter bleve af Byraadet approberede i Mødet den 17. Juni d. A. og tillige taget en Beslutning om at refundere Entreprenøren forskudsvis af Havnekassen de derved

foranledigede Udgifter, med Reservation af Havnekassens Ret
lige over for Entreprenøren efter Kontrakten af 6. Maj 1873.

Ifølge den med Entreprenøren under Kammerraad Reimers's
Medvirkning sluttede Afford ville disse Arbejder medføre følgende
Udgifter:

1. til Sammenmuringen i Cement af 400 løbende
Fod Mur à 50 Kr. pr. Fod..... 20,000 Kr.
2. til Jernankere à 60 Kr. pr. Stk. 1,620 —
3. — Faffiner à 75 Ore pr. Bundt 1,500 —
4. — Singel à 28 Kr. pr. Kubikfavn 2,800 —

i alt... 25,920Kr.,

hvoraf dog allerede i Budgettet for i Aar er opført 5,000 —.

Paa Resten = 20,920 Kr.

tillader man sig at andrage om Tillægsbevilling for i Aar, idet
det omhandlede første, 400 Fod lange Stykke af Molen med oven-
nævnte Tillægsarbejder forventes at blive færdigt inden dette
Aars Udgang.

Men foruden disse Forstærkningsarbejder paa de under 6.
Maj 1873 først omkontraherede 400 Fod har Kammerraad
Reimers troet til Forstærkning af de under 10. August 1874
omkontraherede yderligere 366 løbende Fod Havnemole og det
i Forbindelse dermed staaende runde Molehoved af c. 40 Fod i
Diameter at burde foreslaa forskjellige Arbejder, saaledes:

1. at de Tømmerkister, som blive at nedsænke i Dækningsarmen,
gives en solidere Konstruktion,
2. at der paa den rigelig 200 Fod lange Del af den ud over
de første 400 Fod fortsatte lige Molestrækning, hvor der
endnu ikke er nedlagt Betonblokke, anbringes mellem de al-
lerede nedsænkede og fyldte Tømmerkister og den eventuelle
Mur en Tømmervæg, bestaaende af Pæle af gjennemfskaaret
9/9 Tømmers Tømmer, nedrammede som Forsætning 4 à
5 Fod i Grunden og befæstede til Kisterne, og
3. at give Betonblokkene i Dækningsarmen, mellem Knættet og
det nye Molehoved, en 2 Fod større Bredde i Foden end
angivet paa den oprindelige Plan og at lade Forøgelsen i
Bredden forløbe paa de 2 nederste Blokkister.

Over Udgiften ved disse Arbejder, som Byraadet ikke har
turdet vægre sig ved at approbere, har Entreprenøren indgivet
det i Gjenpart medfølgende Overslag, og da Kammerraad Rei-
mers er indgaaet paa Priserne, ene med Nedsættelse af den

førstnævnte Sum 8,500 Kr. til 7,900 Kr. — hvilken Redfættelse er tiltraadt af Entreprenøren — ere disse Priser i Henhold til Betingelsernes § 10 blevene approberede.

Kontrakten af 10. August 1874 vil medføre en Udgift af i alt 220,000 Kr. Denne Sum vil være at forhøje ved Udgiften til de nævnte Forstærkningsarbejder saaledes:

1. til Forstærkning af Tømmerkisterne:		
a. i Aar	7,070 Kr.	
b. for næste Aar.....	2,900 —	9,970 Kr.
2. til Anbringelse af Tømmervæggen:		
a. i Aar	2,800 Kr.	
b. næste Aar.....	7,450 —	10,250 —
3. Forøgelse af Betonblokkernes Fodbredde:		
i Aar	3,900 —	
		i alt... 24,120 Kr.

Det er rimeligt, at der for næste Aar vil blive foreslaaet yderligere Forstærkninger for den resterende Del af disse Molearbejder, saasom at ogsaa Resten sammenmures, forankres og paaføres Singel. Men da der for i Aar til disse Arbejder efter Kontrakten af 10. August 1874 i Budgettet er opført et rundt Beløb af 100,000 Kr., og Havneudvalget har forment, at ogsaa den for i Aar faldende Del af fornævnte Udgifter = 13,770 Kr., vil kunne udredes af de nævnte 100,000 Kr., skal man for Tiden ikke andrage om nogen Tillægsbevilling paa disse 13,770 Kr.

Endvidere har man efter et af Kammerraad Reimers i saa Henseende udarbejdet Projekt sluttet Kontrakt med Entreprenøren om de Arbejder, der ere fornødne til en betryggende Sammenlutning af det nye Beton- og Granit-Moleværk med den ældre Tømmer- og Stenmole, til en Pris af 4268 Kr. Ved Fremsendelsen af Budgettet for i Aar blev det allerede bemærket, at dette Arbejde vilde forestaa; men de budgetterede Midler ville ikke tilstrække til Afholdelsen af fornævnte Udgift, og man skal derfor andrage om at faa Tillægsbevilling derpaa.

Til Administration og Kontrol med de nye Arbejder er i Budgettet for i Aar beregnet 2000 Kr. Da Kammerraad Reimers fra Begyndelsen af Juni Maaned d. A. er engageret med et maanedligt Honorar af 150 Kr. foruden fri Rejse frem og tilbage mellem Esbjerg og Aarhus og et særligt Honorar for hans først afgivne Betænkning i Sagen, og da hans Assistent er tilsagt et maanedligt Honorar af 120 Kr., ville bemeldte

2000 Kr. heller ikke være tilstrækkelige for i Aar, men man maa andrage paa, at Summen tør overskrides med indtil 2000 Kr.”

^{52/75}. Efter Forslag af Borgmesteren vedtog og underskrev man en Skrivelse til Stiftamtet om, at Amtsraadet vil afstaa til Aarhus—Nyomgaard Jernbaneselskab „det lille Værk“ uden for Mejl-gadesport, saaledes at Jernbanebestyrelsen overtager den fremtidige Beskyttelse mod Havet af Kysten langs Grenaa—Ebeltoft Landevej mod at maatte disponere over de i Værket værende Materialier. Tillige bedes Amtsraadet tage under Overvejelse, om Billighed ikke maatte tilfige, at der tilstaaes Jernbanen en Erstatning for de Arbej-der, den overtagne Beskyttelse vil befri Bestyrelsen for. (Se Mødet den 9. Decbr.)

^{204/75}. Fra Godsejer Jngerslev var modtaget et Andra-gende om at erholde Vand fra Vandværket ledet til nogle af ham folgte Parceller ved Marselisborg Alle, mod at han erstatter Kom-munen det mulige Rentetab ved Anlægget med 5 pCt.

Man vedtog at udbede sig Vandværksudvalgets Erklæring. (Se Mødet den 11. Novbr.)

^{205/75}. Man foretog og tilendebagte første Behandling af Kommunens Budget for 1876. (Se Mødet den 21. Oktbr.)

^{184/75}. Foranlediget ved et fornyet Andragende fra Kaptajn Dalgaard m. fl. om at erholde Vand fra Vandværket ledet op ad Montanavej og i Genhold til en Indstilling fra Vandværksudvalget, hvorefter alle Husejerne have forpligtet sig til at tage Vand, bifaldt Byraadet, at der lægges en 3 Toms Ledning, 400 Fod lang, op ad Montanavej, hvortil Omkostningerne ere anslaaede til 1325 Kr.

^{212/75}. Ifølge Andragende fra Beboerne i Barbergbyde og i Genhold til en af Belysningsudvalget afgiven Erklæring vedtog man at lade anbringe en Lygte i bemeldte Gyde.

^{214/75}. Foranlediget ved en Skrivelse fra Sundhedskommis-sionen, hvori bl. a. klages over den daarlige Tilstand, hvori den øverste ubrolagte Del af Teglgaaardsstræde befinder sig, vedtog man, da Byraadet allerede i Mødet den 11. Maj 1874 har bifaldet, at Brolægningen udføres, at henlede Brolægningensudvalgets Opmærk-somhed paa Klagen.

^{215/75}. Fra Skoledirektionen var modtaget til Erklæring en Indstilling fra Skolekommissionen, hvori samme foreslaar oprettet to nye Forberedelsesklasser ved Friiskolen, at overtage af en uexamineret Timelærerinde.

Byraadet bifaldt Kommissionens Indstilling. (Se Mødet den 16. Decbr.)

²⁰⁰/₇₅. Efter at Lods Mikkelsen under 31. August var afgaaet ved Døden, havde Havneudvalget foranlediget den ledigblevne Lodspost bekendtgjort vakant og i en Skrivelse til Byraadet indstillet, at Styrmand Rasmus Bang beskaffes i Posten.

I Genhold til Udvalgets Indstilling vedtog Byraadet at beskaffe R. Bang til Havnelods, fra 1. November 1875 at regne.

²⁰²/₇₅. Foranlediget ved et Andragende fra Overlærer Olsen om Godtgjørelse for, at han i Sommer efter Lægens Opfordring har maattet forlade sin Vejlighed i Friskolen, paa Grund af dennes usunde Beliggenhed, vedtog Byraadet efter Skoleudvalgets Forslag at bevilge Olsen ekstraordinært i Huslejegodtgjørelse for i Sommer 190 Kr.

— Foranlediget ved Apotheker Nagaards Bortrejse fra Aarhus vedtog og understrev Byraadet følgende Skrivelse til ham:

„Velbaarne Hr. Apotheker N. S. Nagaard!

Vi have ikke kunnet erfare, at De, højtærede Hr. Apotheker, har forladt vor By for bestandig, uden at føle Trang til at udtale i vort eget og vore Medborgeres Navn de Følelser af Højagtelse og Hengivenhed, som næres for dem i det Samfund, i hvilket De ved Deres Bortgang har efterladt et føleligt Savn. Vi paaafjønne den Dygtighed og Samvittighedsfuldhed, hvormed De i den lange Arrække, i hvilken De har færdedes iblandt os, har opfyldt ikke blot de Pligter, som fulgte af Deres særegne Kalb, men lige saa fuldt dem, som Medborgeres Tillid og egen Drift paalagde Dem i det hele Samfunds Tjeneste. Vi paaafjønne den rige Goddædighed, hvormed De i Stilhed har afhjulpet eller lindret saa megen Nød, og det er os ikke ubekendt, at De og Deres Hustru før Deres Bortrejse ved rige Gaver til Trængende af forskjellig Art have sørget for, at Deres Minde skal bevares med Taknemmelighed ogsaa af de kommende Slægter.

Med denne levende Erkjendelse af Deres Værd som Borger og Menneffe bede vi Dem endnu modtage vore varme Ønsker om Held og Lykke i Fremtiden for Dem selv og for dem, som ere Deres Hjerte nærmest.

Aarhus i Byraadet, den 14. Oktober 1875."

(Fra Apotheker Nagaard modtoges en Skrivelse af 27. Oktober, hvori han takker for den ham af Raadet viste Ære.)

Alødet den 21. Oktober.

¹²²/₇₃. Udvalget for Hovedvandafløb meddelte, at Arbejdet